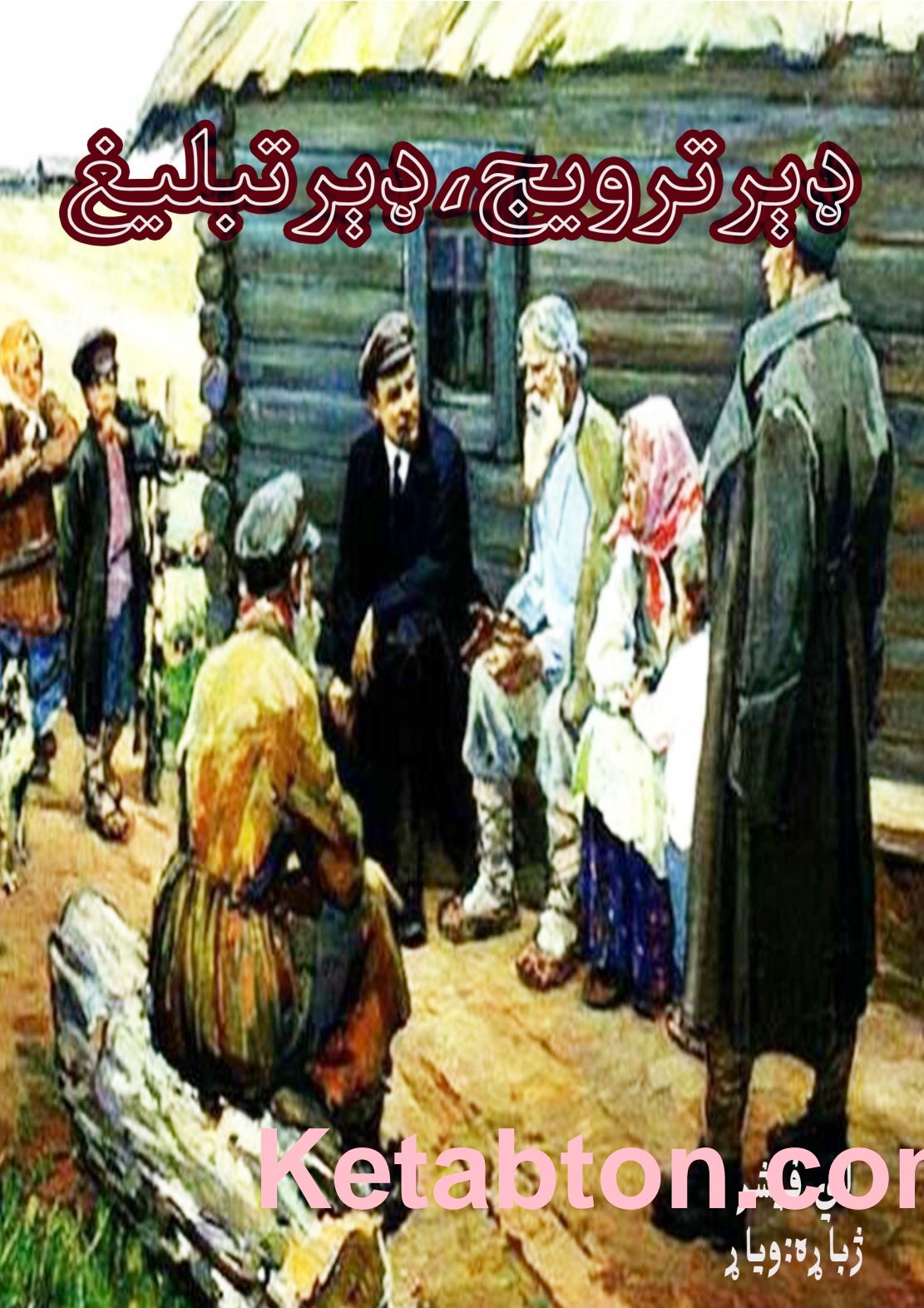

د پُر ترویج، د پُر قیالیخ

Ketabton.com
لای فلش
ذبایه: ویا د

ای.فیشر

پرترویج، پرتبلیغ

(د کمینترن له اسنادو څخه)

ژباه: ویاړ

د پروجې، د هرېلیخ

ای. فیشر

زباد:ویاړ

سمون:زېړ افغان

برښناي خپرېدنه او بیاکتنه: سنبله ۱۴۰۲

لړلیک

۱	د پرتروبيج، د پربليخ.....
۳	د بليخ او تروبيج منځانګه.....
۷	له چا سره خبرې او د چا لپاره ليکل کوو؟.....
۱۱	نوې ژبه
۱۵	د هرڅه په اوه غږگون خو چټک غږگون.....
۱۹	د غلیم د استدلالونو ناسموالي ثابت کړئ!.....
۲۱	د ذهن او حواس کارونه.....

دېرترویج، دېرتبلیغ

پانګوالي بوازې د بانکونو، تراستونو^۱، محاکمو، قوانینو، پوهیانو، مالي څواک او حکومتي نظام له لاري خپله واکمني نه ساتي، بلکې د دي واقیت پر بنست هم حکومت کوي، چې د تبلیغ او ترویج لپاره نېړدي نامحدوده وسایل او امکانات په اختیار کې لري. بنوونه، تعليم او روزنه، علم او هنر، کتابونه او ورځانې، رادیوګانې، سینماګانې او تیاترونه، دا ټول هره ورڅ د واکمني طبقي عقاید د ولسي پرگنو په ذهنونو کې پمپوي. دا هڅې د دي لپاره تر سره کېږي، چې د ستم خپلو زیارکښو زړونه او ذهنونه خپلې لوري ته وکاري، منحرف یې کوي، تر برید لاندې یې ونیسي او ابل یې کړي. فاشیستې دیکتاتوری خپل تبلیغ زیات او ګړندي کړي او ټول سازونه یې یو ډول ساز او د تبلیغاتي وزارتونو ارکسترونه یې څورونکې موسیقۍ غربوي.

زمور ګن شمېر ملګري په خطرناک دول لپوال دي، چې د غلیمانو تبلیغ او ترویج کم اړښت وګني. هغوي د تبلیغ او ترویج چارې ثانوي ګنې او د دي موضوع د پوهېدو توان نلري، چې په اوسييو شرایطو کې دقیقاً دا موضوع لاشدیدې او لامترکزې پاملنې ته اړتیا لري. دا د کمونیستې ګوندونو یوه مهمه دنده ده، چې د نوبو لارو په کارولو سره هره ورڅ د خپلو عقایدو په تبلیغ کولو سره د فاشیزم

^۱ تراست د خو شرکتونو له اتحاد خخه رامینځته کېږي، چې یو شانتې توکې تولیدوي او د بازار عمده ونده په اختیار کې لري. تراست د غړو شرکتونو ونده په اماناته توګه ساتي، خو د وندي مالکيت له شرکتونو سره وي. په تراست کې شرکتونه خپله مالي، فني او سوداګریزه خپلواکي له لاسه ورکوي. د تراستونو اتحادي ته کنسرن واي. پښتو، ژ.

مقایله وکړي، هنګه فاشیزم، چې هڅه کوي د هر ډول خرگندې او پتې وسیلې په کارولو سره د ولس د ذهنونو خاوند شي.

ولس ته زمور د عقایدو د رسونې په موخه د هرې شوتیبا کارونه او د فاشیستانو او رفورمیستانو له استدلالونو سره مقابله، زمور مهمنه دنده ۵۵. د دې لپاره چې په فاشیستی مسمومه فضا کې زمور د اندونو تازه ورمه ولګیری، د هر وخت په پرته اوس تبلیغ او بیا هم تبلیغ د کمونیستی ګوندونو مهمه وظیفه ده.

د بلوسګرو فاشیستانو او جګړه مارو په وړاندې د یوې بریالې مبارزې او د رفورمیستانو د وړجاونکو خیالونو په وړاندې د یو بریالې برید لپاره، یوه دېره مهمه مخکنۍ اړیا زمور د تبلیغاتو کمې او کيفې رغول دي، چې بنایی د زیاتو کتابونو، زیاتو جزوو، زیاتو ورڅانو، بنو کتابونو، بنو جزوو او د بنو ورڅانو د خپرولو له لارې تر سره شي.

د تبلیغ او ترویج منځپانګه

شايد د دې پوبنتني بیا راپورته کول چې په کراتو څواب شوي، باپزه ننکاره شي. خو څنګه چې په عمل کې زموږ څینې ملګري د تبلیغ او ترویج په توپیر نه پوهېږي او څینې بې داسې فکر کوي، چې د اوس لپاره باید تبلیغ څنډې ته کړو چې ترویج ته لار خلاصه شي، نو یو څل بیا دې پوبنتني ته د لنین څواب راوړو. لنین دا څواب د پلخانف لخوا د وړاندې شوي تعریف په اړه ليکلی دی:

«مود (له پلخانف او د کارگرانو د نړیوال غورځنګ له تولو رهبرانو سره) تر اوسه فکر کاوه، چې یو مروج، چې مثلاً د وزګارتیا پر موضوع خبرې کوي، باید د پانګوالی د کړکېچ منځپانګه توضیح کړي، په ننټی تولنه کې د کړکېچ حتمی رامنځته کبدل وسیبې او دا تشریح کړي، چې څنګه ننټی تولنه باید هرومرو په یوې سوسیالیستي تولنې بدله شي او...لنډه دا چې باید «دېر اندونه» وړاندې کړي؛ دومره ډېر چې یوازې (نسبتاً) لې شمېر کسان به ورباندې پوه شي. خو یو مبلغ، چې د هماغې موضوع په اړه خبرې کوي، د توضیح لپاره داسې یو واقعیت انتخابوي چې مخاطبان بې په پراخ دول وېښنې او ورته توپیر ولري. د بېلګې په توګه د لوري له امله د یو وزګار کارگر د کورنۍ مرګ، زیاتدونکې بیوزلې او ... او د دې واقعیت په کاروونې سره «لوس» ته یوازې د یو اند، یعنې د شتمنې د زیاتپدنې او د بیوزلې د ډېربنډنې تر منځ د احمقانه تضاد د بسولو هڅه کوي. مبلغ به هڅه وکړي چې د دې خرګندې بې عدالتی په وړاندې د ولسونو تر منځ قهر او نارضايتي راپاروي او د دې تضاد بشپړه توضیح به مروج ته پرېږدي..»

تبليغ او ترويج باید د يو بل بشپړونکي وي. هیڅ يو نباید د بل په يبه سېک وګنل شي او يو د بل پر ځای وکارول شي. که ځینې ملګري دا وخت انګبرۍ، چې کله مور د خلکو د دموکراتیکو آزادیو لپاره مستقیماً تبلیغ کوو، نو ضروري ده چې دا تبلیغ او ترويج د پرولتاریا د دیکتاتوری د غونښتی لپاره محدود کړو، دا ملګري تېروتلي (همدا ډول هغه کسان هم تېروته کوي، چې فکر کوي د «ژوندی دې وي د پرولتاریا دیکتاتوری!» د شعار له اضافه کولو پرته نشو کولای دي يا هغې مهمې غونښتی لپاره تبلیغ وکړو). آيا اپينه ده چې د متحدي جبهې د جوړونې او د ولسي جبهې د سازماندهي په موخه د خلکو تر مینځ د لا نېۍ لارې پیدا کولو په پار په خپلو تبلیغاتو کې له کمونیزم خخه يو څه کم غږېږو؟ بر عکس، باید د کمونیزم په اړه، د شوراګانو د څواک په اړه او د خپلو آرونو په اړه لا زیاتې خبرې وکړو، خو یوازې په مناسبو شرایطو کې. مور باید د ولس بلاواسطه تجربې، اړتیاوې او غونښتی د خپل تبلیغ د پیل تکي وګرڅو او پوښتنو ته باید په رون او خرگند ډول، بې له دې چې په اوردو کړکچنو توضیحاتو او تیوریکو پېچلو موضوعاتو بې لا پېچلی کړو، څواب ووايو. خو په ورته وخت کې باید خپل سیاست توضیح او دلایل بې روبنانه کړو، لرلید بې انټور او دا بنکاره کړو، چې خنګه د پرولتاریا د دیکتاتوری لپاره، دا سیاست زمور له مبارزې سره تراو لري.

په تبلیغي کار کې د پرګنو د ملموسو چارو، له هغو مسایلو خخه کار اخلو چې د چاودېدونکو توکو بنې لري او د ولس لخوا په سیده ډول د پوهېښني وړ دي، لکه د لورې له امله د يو وزگار کارګر مرینه، د درغلې يوه پېښه، د يوې طبقاتي محکمې د مرګونې حکم په شان يوه مسئله او.... مور پر دې موضوعاتو تېیگار کوو، په داسي حال کې چې عمداً له دېړو نور مسایلو، چې رسوايې بې کمه ده تېږېږو، خو په ورته وخت کې په خپل ترويج کې بنکاره کوو، چې د لورې له امله د يو وزگار کارګر مرینه او ورته پېښې په هیڅ ډول ناخاپې نه، بلکې د پانګوالی نښې دي او د

داسې ناتارونو د بې پایه تکرار مخه یوازې هغه وخت نیول کېرىي، چې پانگوالى نابوده او سوسیالیسی تولنه جوړه شي.

مور بايد له دې بد او بې مانا عادت خخه، چې تول شيان په یوې تبلیغاتي وينا يا مقاله کې ځای پر ځای او تول استدلالونه او غوبښتې مو په هغه کې کتار کړو، ډډه وکړو. مور له داسې ویناوا او مقالو سره آشنا یوو، چې له پیل خخه تر پایه پورې له استدلالونو او غوبښتونو ډکې دې، چې د ولسونو د ویښونې او هڅونې په ځای په ډېر احتمال سره هنټو وېده کوي. په تبلیغاتي ویناوا او مقالو کې مور تول شيان پر یوه واحد فکر، پر یو واحد شعار متمرکز کوو، چې خپل «تز» له هره پلوه پراخه کړای شوو. الته کولاۍ شو په تبلیغ کې ډېرې موضوع ګانې ولس ته ووايو، خو د یو مبلغ هنر دا چې په هره شبې کې هغه خه ووايې چې له تولو زيات اغېزمن وي، یوازې هغه مطالب ووايې چې په هماماغه تاکلې شبې کې بې له تفصيلي استدلال خخه ولس راوپاروي.

زمور د فرانسوی ملګرو دا شعار چې «شتمن اړ کړئ چې درېې کړي» په تبلیغ کې د مهارت ځلانتیا ده. ولس ته دا شعار د ورځې په شان رونسانه دی او بې له تفصيلي او اوردو توضیحاتو د هنټو ذهن ته ننوخې او له بشپړو استدلالونو پرته هنټو معقدوی او د کرکې بحرکي بې په لمبو بدلوی. خو په توضیحي کار کې مور تل وايو چې بايد د موضوع په هکله لامخ ته لار شو او دا توضیح کړو، چې یوازې د پرولتاريا دیكتاتوري، یوازې شورایي ځواک کولاۍ شي د تل لپاره د زیارکښانو اړتیاوې پوره او بېوزلي بې پای ته ورسوی. دا وخت ډېرې ولسي پرګني د دې اندونو په اړه شکمن او ان منفي فکرونله لري، خو زمور تبلیغ او ترویج د دې منل بايد هنټو ته اسان کړي. نو مور بايد تل ترویج او تبلیغ د یو بل بشپړوونکي

و ګرځوو، د هغوي تر منځ اړیکه په سمه توګه ټینګه او دواړه د پرمختیا تر خنګ بدایه کړو.

له چا سره خبرې او د چا لپاره ليکل کوو؟

لومړنی پونښته چې له ځانه ېږدې باید وکړو: له چا سره خبرې او د چا لپاره ليکل کوو؟ آیا مخاطبین مو ګوندي ملګري دي، که غیرګوندي کارگران او یا د نورو ګونډونو غږي؟ آیا له هغو کارگرانو سره خبرې کوو، چې مور پېژني او پر مور باور لري، یا مخاطبین مو هغه زيارکښان، هغه دهقانان او خپلواکه سبکگران او روښاندي دي، چې پر مور لا اعتماد نلري؟ آیا تولو زيارکښو ولسونو ته، که یوې ځانګړې طبقې او ځانګړو ډلي یا پور لپاره مشخصه وينا لیکو؟ آیا کومه ځانګړې مقاله د ځوانانو لپاره لیکو، که په یوې ستري صنعتي سیمې کې د کارگرانو او یا د هقانانو لپاره؟ مخاطبین مو څوک دي، څوک باید سمور له کلیمو اغېزمن شي او کومه ځانګړې پایله باید تر لاسه شي؟ دا لومړنی پونښته ده، هغه پونښته چې اکثراً ېڅوک نه کوي او څواب ېږدې هم نه ورکول کېږي. شته داسي کسان، چې په ولسي ناستو کې هماګه ویناوې کوي، چې په ګوندي سيمه ایزو کنفرانسونو کې ېږدې هم کوي؛ د ځوانانو په غوندو کې کتې مت هغسې خبرې کوي چې له زړو او سپین ږiro فعالينو سره ېکوي او... په تولیز دول هغوي له خلکو سره ژوندي خبرې نکوي، بلکې له هغه مجرد مخاطب سره غږېږي چې باید د ویناوالو له اندونو خخه د اغېزمن کېدلو په پار په خپله زحمت وګالي، د دې په ځای، چې ویناوال زحمت وباسې، چې د اوربدونکو ذهنونه په خپلو عقايدو اغېزمن کړي. دا هغه ویناوې او مقالې دي، چې احتمالاً د نېړۍ د تاریخ د آرشیفونو لپاره ليکل شوي دي، یا د هغو ملا نقطيانو لپاره، چې پر هر څه نیوکه کوي او یا هم د عالمانو او داشمندانو لپاره، نه د هغه ولس لپاره، چې د دې مقالو او ویناواو مخاطبان باید واوسې. له تیوريکه پلوه پر دې دول زياتو ویناواو او مقالو نیوکه نشو کولای؛ هغوي یوازې یوه کوچنی نیمګړتیا لري، لوستونکې ېږدې له لوستلو وروسته بې تفاوته پاتې کېږي او هیڅ دول

غبرگون يې نه راپاروی. دا کافی نه ده، هغه څه چې وايو اشتیاه ولري، بلکې داسې يې بايد وواييو، چې په ځانګړو شرایطو کې پر خاصو ډلو، پورونو او پر ولسي پرګنو اغبزه وکړي.

زمور مبلنین او مروجين بايد د ګویته دا خبرداری، چې «فکر وکړه چې څه وواي، خو له دې زيات په دې فکر وکړه چې خنګه يې ووايئ» په ياد ولري. د دې لپاره چې دا خبرداری په بشپړه توګه په پام کې ونيول شي، نو بايد په دې پوه شوو چې له چا سره خبرې کوو، د چا لپاره ليکل کوو؛ کوم موضوعات مو لوستونکي او اوربدونکي راپاروی او له تولو مهمه په اوسينيو شرایطو کې د کومو پونښتو د ځوابونو په لته کې دې، په کومو ناسمو استدلالونو يې ذهنونه وردک کړي او کوم تولیز او سياسي چاپيریال ورباندي اغبزه لري. اړينه ده چې د خلکو هيالي او اړتیاوې، اميدونه او اندېښې د پیل تکي وګرخو، نه هغه تزوونه او پېږکړي، چې لا هڅه کوو پر سموالي يې خلک باورمن او د پلي کېدلو لپاره يې راجلب کړو.

ملګري ديمتریوف د کمونیستی انترناسيونال اومې کنګري ته په خپلې اختتامیه وینا کې پر هغو کمونیستاني، چې ساده او مشخص غږبدلی نشي او د ولس لپاره ملموس او د پوهېدو وړ انځورونه کارولی نشي او د حفظ کړي انتزاعي فورمولونو کارول بندولی نشي، په کلكه نیوکه وکړه. ملګري ديمتریوف وویل:

«زمور ګن ملګري داسې انګړي، چې هر خومره ولس ته اوږده پېړه ووايي او د نه پوهېدو وړ فورمولونه او تزوونه^۷

^۷ دیالکتیک ماتریالیزم په دې یاور دې چې هرې بنکارنده له دوو اضدادو (تر او انتی تر) جوړه شوې. دا اضداد د بنکارندې د حرکت او بدلون لامل کېږي. هر کله چې «انتی تر» غالب شي، نوې بنکارنده، چې «ستنز» ورته وايي رامینځته کېږي.

وکاروی، نو تهییج او تبلیغ به بې گېتۇر وى. خو دوی ھېبروی، چې زمۇر پە عصر کې د کارگری طبقي سترو رھبرانو او تۈرىستانو، يعنى لىنин او ستالین، بە تل پە بشپەر ولسى ژې خېرى او لىكل كول، هغە زىھە چې پراخو ولسى پرگنو تە د پوهېدو ور وە. مور بايد ھەر يو دا يو قانون، يو بلشويكىي قانون، يو لومنى قانون وىگىو چې: د لىكىلو ياخىر پە مەھال تل بايد عادى كارگران پە پام كې ولرو، بايد زمۇر پە خېرە پوھ شى، پر غوبىستە مو باور وکپى او لە مور خىخە د پىرىوى لپارە چەمتولى وىنىيى! بايد هغە خۆك پە پام كې ونىسو، چې لىكل او خېرى ورتە كەوو. »

دا يو تارىخي واقعىت دى، چې د ۋەلەتلىك مەھمۇ مىسئۇ پە تۈراو حقيقىت لە مور كەمۇنىستانو سەرە دى، خو ولس بايد پە دې موضۇع باورمن كېو. يوازى ھغە وخت مور پە حقە پاتىپى كېدرو، چې نە د لىداكە اصولى افراادو پە خېر، بلکې د واقعى

پە دىيالكتىكىي بىلۇن كې «تىز» د «انتى تىز» پە وسیله نفى كېرىي او «انتى تىز» ھەم پە يو «ستتر» نفى كېرىي، خو نۇپى شىكارنەدە («ستتر») د بخوانى بە پىرتەلە نۇپى او كامىلە دە. بە بىلە وينا ھەر «تىز» خېل نقىض چې «انتى تىز» دى رامىنخەتە كوي، چې د دې دواپۇ د تصاد لە كېلە يوھ بىلە بىنكارنەدە، چې «ستتر» نومىرىي، رامىنخەتە كېرىي.

كە پە انداو فىركە كې دا اپىكە پە پام كې ونىسو، نو وىلى شوو چې يو خانگىرى لومنى انداو فىرك تە «تىز» ويل كېرىي، بە بىل انداو فىرك د دې لومنىي انداو فىرك نفى تە «انتى تىز» وايى او «ستتر» هغە وخت رامىنخەتە كېرىي چې د دوو مەتسادو مەنكىبو اندونو («تىز» او «انتى تىز») يوھ خانگىرى يابىلە د نۇپى انداو فىرك پە توڭە، چې د بخوانى بە پىرتەلە پەرەختىلى او مەكمەلە د رامىنخەتە شي. پىنتو،

مروجینو او مبلغینو په توګه هغوي ته نزدي شوو. په دې باید پوه شوو، چې د پرگنو
د ژبې زده کول زموږ دنده ده، نه دا چې پرگني دې زموږ ژبه همدا نن زده کړي.

نوی ژبه

په ډبرو مصوبو کې دا موضوع، چې «باید په نوی ژبه خبرې وکرو!»، په ډاګه شوې ده، خو پلی کېدل یې پچ روان دی. دا د نوی ژبه مسئله، هغه ژبه چې میلیونونه انسانان مبارزې ته هشوي، یوازي د سبک مسئله نه ده، بلکې له هر څه لومړۍ د لورلید موضوع ده. د کمونیستی انترناسيونال یو گوند په دې اړه یوه بېلګه رامنځته کړي ده. د فرانسي کمونیست ګوند هغه ګوند دی، چې په یوې بشپړې نوی، خواکمنې او شتمنې ژبه باندي خبرې کوي.

دا کومه ژبه ده؟ زموږ فرانسوی ملګري په رښتیا هم د خپل ولس په ژبه، د فرانسوی وګرو په ژبه، په څلپي پخوانی بدایه ژبه، د ولتر^۳ يا د دُني دیدرو^۴ په ژبه، د انقلاب په ژبه، د واقعیت په ژنه او د حال په ژنه خبرې کوي.

موږ خنګه کولاۍ شوو دا ولسي ژبه، دا د وګرو ژبه زده کړوو؟ د تړلو دروازو او کړکيو تر شا یې زده کولاۍ نشو. یوازي د دروازو او کړکيو په بشپړه پرانیستلو او د

^۳ فرانسوا ماري آروئه(ولتر)(۱۷۹۴-۱۷۷۸) د فرانسي د روښاتیابي پېر د نومیالیو فیلسوفانو او لیکوالانو له ډلي خنځه دی. هغه له کاتولیک کلیسا سره د مخالفت، له مذهبی آزادی خنځه د ملاتړ او له سیاست خنځه د دین د جالانې لپاره مشهور و. په ۱۷۱۵ کال کې د دویم فیلیپ په ضد ځینې شعرونه وویل، چې د هنټو له کبله یې په باستیل کې بندي کړ.

^۴ دُني دیدرو (۱۷۱۳-۱۷۷۴) د فرانسي د روښاتیابي پېر فیلسوف او لیکوال و. په ۱۷۴۶ کال کې یو کتاب ولیکلو، چې د مسیحی عقایدو ضد له امله د پاریس د پارلان لخوا ټولې نسخې یې وسوسؤول شوې. دیدرو په ۱۷۴۹ کال کې «د یو ړوند لیک» کتاب کې د خدای د شتون په اړه پوښتنې مطرح کړي او له همدي کبله درې میاشتې بندي شو. دیدرو یوځای لیکي: «د تعصب او بربریت تر منځ واتن تر یو ګام زیات نه دی.» پېښتو.

هغې تازه هوا ورمو ته، چې ولسي پرگني يې تنفسوي، په اجازې ورکولو سره يې زده کولاي شوو. هغه وخت يې زده کولاي شوو، چې د خپل هبواو او ولس د برخليک او راتلونکي په اړه خپل مسووليت احساس کړو.

دمګري د «۲۰۰ کورنيو په وړاندې د ولس د پیوستون» لپاره زمور د فرانسوی ملګرو تبلیغ له يوې ځلاندې سبک لرونکي هجا زياته ده: «مور فرانسه يوو، د فرانسي ولس او هبواو يوو، مور کمونیستان د ولس، د هبواو د پایدنې، د هغه د کلتور او د بې پایه بداینې قاطع او جدي مدافعين يوو، زمور هبواو د خو سوه کورنيو په لاسونو، چې د پانګوالی د زبینباک نسکارندوبې دي، لوټل کېږي. مور يوه ګونبه شوې ډله نه يوو، چې د تړلو دروازو تر شا په بحث اخته ووسو، مور د ولس زړه او ماغزه يوو، هغه ګوند يوو، چې يوه وړ به فرانسه وي.» دا دول تبلیغ د یو ستر او اصيل احساس څلا ده او داسي نوې ژبه له يوې نوې تاكتيکي طریقې خنځه سرچينه اخلي.

دېر داسي شيان شته چې له فرانسوی ملګرو، له فرانسوی ولسي ترانو او د فرانسوی ادبیاتو له استادانه پنځونې يې بايد زده کړو. د فرانسویان د هبواو ځلاند لمر او د انقلابي تاریخ ځلاند رېا د هغوي ژبي ته لار مومي. کله چې «تورز» په کنګره کې خپله وينا د چو تحلیلونو پر ځای د فرانسي ژبي د حیرانونکي سکلا او بداینې په ستایلو پیلوی، د فرانسي د کمونیست ګوند ژبه او دریغ خرګندوي.

^۰ موريس تورز (۱۹۰۰-۱۹۶۴) د فرانسي د کمونیست ګوند (۱۹۳۰-۱۹۶۴) رهبر و. هغه د يوې لدې مودې لپاره د سکرو کان کارگر و. تورز وتواند چې د فرانسي کمونیست ګوند له يوې فرقې خنځه په يو ولسي تشکیلات بدل او په همدي ويا پ د ګوند عمومي مسؤول شو. پښتو،

په نورو کمونیستي گوندونو کې زمور ملګرو هڅه کړي، چې په تصنيعی دول په اصطلاح نوي ژبه وزبروي، هڅه یې کړي خپلې ویناوې او مقالې په هغه کليمو او عبارتونو سینګار کړي، چې فاشیستان یې کاروی. د دې پر خای چې د اړتیا وړ شیان د خپلو خلکو د شتمنې ژې له سرجینې واخلي، کوبښن یې کړي، چې خپله ژبه د دېمن له ژې سره منطبق کړي. دا یو غلط او خطرناک درک دي.

په المان کې له دې خه غلط کیداې نشي، چې د هیتلر او گوبليس^۱ د کرکجني ژې ځینې عبارتونه وکارول شي. بالعكس، مور باید د دهقاني جګرو ژبه او ولسي ترانې زده کړو، د لیسینګ او گوته^۲، بوشينه او هانیه^۳ ژبه، د المان د پرګنو شتمنه او ازاده

^۱ پاول یوزف گوبليس (۱۸۹۷ - ۱۹۴۵) د المان ناسیونال سوسیالیست سیاستوالي، چې له ۱۹۳۳ تر ۱۹۴۵ پوري یې د درېم رايشن د اطلاعاتو وزارت مسئولیت په غاړه درلود او د آدولف هیتلر له مرګ وروسته د دې واکمني وروستي صدراعظم ګنل کیده. گوبليس په ۱۹۲۴ کې د نازی گونډ غږي شو او په برلين ایالت کې د ګونډ ریاست ته ورسید. هجه وتوانید چې په لنډه موده کې د وخت توپې رسنۍ همځري او د خپل کنترول لاندې راولي. گوبليس د سیاسي تبلیغاتو لپاره د یوې رسنۍ په توګه د فلم خواک او قدرت دېر ژر و پېژندو او په عمومي افکارو کې د اغږي لپاره یې تری دېره ګئه واخښتله. پښتو.ژ.

^۲ گوتهلاد لیسینګ (۱۷۸۱-۱۷۲۹) د المان د روښاناتیابي پېر فیلسوف، ورڅانه لیکونکي، هنري کره کتونکي او لیکوال و، چې کارونو یې د المان د ادبیاتو پر بدایاني خورا زیاته اغږده درلودلی ده.

یوهان ولکانګ فون گوته (۱۷۴۹ - ۱۸۳۲) الماني شاعر، اديب، لیکوال، نقاش، خپرونکي او فيلسوف و، «فائوسټ» د هغه یوهه بریالی پنخونه ګل کېږي، چې په کې اصلې شخصیت د بریالیتوب او شهرت په خاطر خپل روح په شیطان پلوری، دا دول پنخونه د خلکو تر مینځ د کلیسا او مذهب پر ضد څرګندونو، بدل شول. پښتو.ژ.

ژبه زده کړو. له دې باید ونه داریپرو، چې تېروتنه وکړو. بې له تېروتنې بې یادولی نشو. په دې اړه باید بحث وکړو. شاید کله نا کله سم لحن غوره نکړو، خو که د پرېکړه لیکونو په وچې او ستومانه کوونکۍ ژبه خبرې ونکړو، بلکې د ولسونو په بنکلې او ژوندۍ ژبه غږبېرو، نو مور به درک کړي.

^۸ کارل جورج بوشنیه (۱۸۳۷-۱۸۱۳) الماني شاعر او لیکوال او د المان د ټوان غورخنگ فعال و هغه یو انقلابی لیکوال و، که خه هم لیکنې کمی دی، خو په المان کې ورته په درناوی کتل کېږي.

هاینریش هاینه (۱۸۵۶-۱۷۹۷) الماني شاعر، لیکوال او د ادبیاتو کرہ کتونکی و. هاینه د المان د ټوان غورخنگ غړی و. رادیکال سیاسی لیدود بې لامل شوی و، چې الماني چارواکی بې ډېر آثار منوع کړي.

د هرخه په اړه غږگون خو چټک غږگون

مور باید د هر هغه خه په اړه، چې د ولس احساس راپاروي او خلک ورسره لبواستي لري، غږگون وښيو، هغه هم چټک غږگون. په دي برخه کې باید له فرانسوی ملګرو، د هغوي د کنګري له بېلګې، د هغوي له ویناوو او د هغوي د مرکزي اړگان له «اومانيته» خڅه زده کړوو. په تولیز ژوند کې داسې یوه مسئله هم نشته چې هغوي یې په اړه بې تفاوته پاتې شي. خومره ناسمه ۵۵، چې یو کمونیست ووایي «دا ما پوري اړه نلري» نه، ټول شیان مور پوري اړه لري، که له اقتضادي چارو سره تراو ولري، که له بیونځی سره او که له پېړني سیاست سره، که له کورنۍ سره، یا د بېړنېو تادیاتو له بیلانس سره یا هم له کلتوري زوال سره.

زمور تبلیغ او ترویج باید بیلاپل دولونه ولري، هر اړخی وي او پراخی برخې راونځای او یوازې د خلکو اقتضادي غوبښتې نه، بلکې د هغوي هر غوبښته په پام کې ونیسي. مور کمونیستانو هود کړې، چې نړۍ له سره جوړه کړو، نو د هر هغه خه په اړه، چې په پانګواله نړۍ کې پېښېږي، خیل نظر او باور لرو. کله ناکله ځینې مسئله په ظاهره فرعی بشکاري، خو داسې مسئله چې پر ولس په سیده توګه اغږه کوي، باید د تبلیغ لپاره وکارول شي. د بېلګې په توګه پر غلاتو د نویو مالیاتو د وضع کولو پر ځای، شونې ده چې یوه بشپړه مفتشحه محکمه، د بېرغ مسئله یا د یو فلم ننداره، د ولس تر مینځ د زیاتو او مستقیمو پارولو لامل شي.

زمور تبلیغ باید د ګلې آرنو پر ځای د ژوندانه له شته واقعیتونو راوینځول شي. دا په ځانګړې توګه زمور د سیمه ایز تبلیغ په اړه صدق کوي. په یوه ولسوالۍ کې، په هغه هېواد کې چې هلتنه زمور ګوند غیر قانوني دي، دوو ماشومان له لوړې مړه شول، خو زمور د ګوند سیمه ایزې ورڅانې د جاپان په اړه سرمقاله چپه کړه. یوه

بله بېلگە له يو فاشیستىي ھېواد خخە پە پام كى نىسو. پە يوپى سترىي كارخانىي كى كارگرano يو اعتراضي اعتصاب پىيل كې، خو سىيمە ايزىپى كميتى دى اعتصاب راپور پە وروستىي پانە كى چاپ كې او نورىپۇ تولىي پانىي يې كلى سىاسي چارو تە بېلىپى كېرى وي. دا د تبليغ ضعيفە دولونە دى. مور د هغۇ مسئۇ پە اپە چې پارونكى دى، هغە مسئۇپى چې پە ئانگرو شېبو كې ولس اندىسىمنوي او خۇرۇي، بايد بې لە خىدە وغىرىپۇ، ان كە دى خطر منلو تە اپ شو، چې شونى ۵۵، درېئ مۇ سل پە سلو كى سىم نە وي.

د دې تر خنگە، چې د ورخىپۇ تولو مسئۇ تە پە چىتكى سره غېرگۈن بىكارە كۆو، ليكىز كلام تە بايد زيات ارزىنت ورکەو او شفاهىي تبليغ ھم كم ارزىنتە ونه گىنو. زمور ھىنىپى ملگرىي انگېرىي، چې د يوپى اعلامىي پە بىپە چىمتۇ كول د تبليغ پىتىمىنە خوکە دە او ھەمدا چې اعلامىيە ولېكل شى، نو د گۈندىن دە تر سره شوی ۵۵. دا د مستقىم، خولىپە خولىپە او لە يو كس خخە بل كس تە د ژۇندى تبليغ د ارزىنت كم گىنل دى. د اعلامىي خېرول ضروري دى، كە چېرىپە پە بل ۋول ونشو كېرىاي خلکو تە لاسرسى ولوو او يا ارتىا وي چې پراخە ولىسي پېرىگىي لە يوپى چارىپە چىتكى خېر او د گۈندە پە درېئ بې پوه كەو، خو اعلامىي نشى كولاي د شفاهىي تبليغ يَا د ورخچانىي يَا جزوپى خائى ونىسى.

پە ئانگېرىي خېرتىيا سره بايد شعارونە غورە كېو. لە شعارونو اوپىدە لېرى جوړە نکەو. ولس نابايد د شعارونو لە اوپىدە لىست سره مخامخ كېو، دا كار يوازىپى مغۇششتىيا رامنخته كوي او د هەر بېلاپېل شعار ضربتىي خواك كەمۇي. زمور تبليغ نبايد يودول او ستومانە كۈونكى لحن ولرىي. بايد د زياركىنبو د تولىنیز ژوند بېلاپېلىپى بنې، گىتىپى او اپتىاپى پە پام كى ونىسى او پە نە ستومانە كېدۇونكىي جىدىت او پە دوامدارە توگە، لىكە د ٿېتك د گۇزارونو پە شان د ولس د پوهەي منج تە ولپىدۇل شى، داسې چې

له اغېزې بې خوک خوندي پاتې نشي. د دې خواكمتنيا د لاسته راوېلو لپاره زمور شعارونه بايد مستقيماً د ولس لپاره د پوهېدې وړ وي. بايد د هغوي له سترو هيلو سره تراو ولري. بېچلي او دوه اړخیزه شعارونه بايد ورنکړي شي.

بايد د دېمنانو له تبليغاتي تجربو خخه زده کړو. خو په هیڅ دول شرایطو کې له هغو ابهامي عناصرو خخه، چې غالباً فاشيزم بې کاروي نابايد استفاده وکړو. په روسيې کې د فبروري انقلاب وروسته د بلشویکانو شuar، «دوډۍ، سوله، آزادې» د کميترن ځينو برخو ته يوه پېلګه د. زمور د فرانسوی ملګرو دا شuar «شتمن اړ کړئ، چې درې کړي» هم همدا ځانګنه لري.

زمور شعارونه بايد روښانه او ساده او د هر چا لپاره، ان که له سیاسي پلوه مجرب هم نه وي، د پوهېدلو وړ وي. دا شعارونه بايد واقعاً د پلي کېدو وړ وي، په هغه راتلونکي کې د پلي کېدو وړ وي، چې دېر لېږي ونه برښني. شعارونه بايد ولس ته عمليې بنسکاره شي؛ هغه شعارونه، که هرڅومره هم زمور له کړنلاري سره نه پېړکېدونکي تراو ولري، خو چې مخاطبو ولسونو ته د پوهېدلو وړ نه وي او یا غير عملي وي، بد شعارونه دي. دلپالنه به وي، چې داسې شعارونه ورکړو او ځان په دې داوه کړو، چې «ولس که نه پوهېږي، دا د هغوي نيمګړتیا ده، مور له تاریخي پلوه په حقه یوو، نه هغوي چې مور ته غور نه نيسېي.» زمور د ترویج او تبلیغ موخه د ولسونو متقاعدول دي، البته عالي به وي که ولس همدا اوس چمتوالی بنودلی واي، چې د پرولتاريا د دیكتاتوري لپاره په مستقيم دول اقدام وکړي، خو څنګه چې دې عمل ته چمتوالی نلري، نو بايد په لومړيو کې داسې شعارونه ورکړو، چې ولس مبارزي ته وهځوي. که داسې شعارونه ورکړو چې په خپل ذات کې سم، خو انتزاعي وي او له لېږي راتلونکي سره تراو ولري او د ولس له اړتیاواو سره

مستقیمه اړیکه ونلري، دا بد تبلیغ دی. بنه تبلیغ دا دی، چې د ولس هیلي او د گوند اراده په خو لندو، ساده او ماناداره جملو کې ووايو.

د غلیم د استدلالونو ناسموالي ثابت کړئ!

زمور تبلیغ له هغو دندو او امکاناتو خخه تر او سه ډېر وروسته پاتې دی، چې ګوند ورسه مخامنځ دی. پراخه ولسي پرگني په حرکت راغلي دي، هغوي د زړي پانګوالې نړۍ په نه پایینټ او په نه اعتبار پوه شوي دي. هغوي د کړکې او د جګړي له خطر خخه د وتلو په لته کې دي. زړونه یې، ذهنونه یې له هر وخت نه ډېر د نوې وضعی په تمه دي. هغوي د شوروی سوسیالیستي جمهوریتونو اتحاد او کمونیزم ته، له هره وخته ډېر لپوال دي. هغوي سلګونه پوبنتې لري او غواړي چې سلګونو پوبنتو ته یې څواښونه ووايو، خو هغوي یوازې موره ته غور نه نیسي، «د روح تاراکګرو» فاشیستانو ته هم غور ردي.

ولس نوي شيان غواړي، هغه څواکمن شيان، چې پر راتلونکي یې اغږه وکړۍ شي. نو له هر وخت خخه ډېر مهمه ده چې له څواکمنو تبلیغاتو سره د ولس ټولو پوبنتو ته څواښونه ووايو او د غلیمانو د استدلالونو ناسموالي ثابت کړو. د هغوي لپاره چې مرستې ته اړتیا لري، باید پراخ ډګر پراینځو.

کله له دې احساس خخه خلاصېدل ناشونې دي، چې مور په تاکلې تاریخي شبې کې خپل رول او د دندو ستروالې په سمه توګه درکولاي نشو. میلیونونو خلکو موره ته غور اینې، خو مور ډېر لې څه د ویلو لپاره ورته لرو. مور باید د ټولو هغو کسانو ګډون، چې له مور سره هم باوري دي او یا د دې باور پلويان دي، ترلاسه کړو. د ټولو هغو کسانو ګډون لاس ته راوړو، چې د لیکلوا توان لري او په نوبنتګره دول هغه څه بیانولی شي، چې مور د هغه لپاره جنګیرو. نو باید د کتابونو، رسالو او ورڅانو یو بشپړ پوچ جوړ کړو او په مرسته یې د غلیم له وپروونکو تبلیغاتو سره مقابله وکړو. باید د شوروی د جمهوریتونو د اتحاد لپاره تبلیغ وکړو، خو نوی او

ژوندی تبلیغ، نړیوالو ته ووايو چې خنګه د سوسیالیستي شوروی د جمهوریتونو د اتحاد ملتونه ژوندي او راوینښري او هلته ټوانان خرنګه ژوند کوي، پرولتري دموکراسۍ خنګه پراخیا مومي. نوي اتل انسان خنګه رازېږري، خنګه له کوچنیتوب خخه بلوغ ته رسېږي؛ دا تول باید د پربکره لیکونو او رسمي ګزارشونو په ستومانه کوونکې ژبې نه، بلکې د ژونديو تجربیاتو په ژبه، په هغه ژبه چې شتمنه او بدايه ده، ووايو. باید د ګډپه ضد کتابونه ولیکو، د ولسي جبهې په اړه، دموکراسۍ په اړه، د کمونیستي انترناسيونال د مرام په اړه او له تولو زیات د خپلو اصولو په اړه، د شوراګانو د ځواک په اړه، د کمونیستي نړۍ لید په اړه باید کتابونه ولیکو. د تاریخ منځپانګې ته باید پام وکړو او له پند قلم او خلاندہ رنګونو سره د کمونیزم په لور د بشر لاره، د بنادی او آزادی، د خلاق کار او د ورورولي د تایتوبي لپاره د بشر مبارزه انځور کړو. په داسې حال کې چې د نوې نړۍ په درسل کې ودرېدلې یوو، باید په زیورتیا د دې نوې نړۍ له پرته او بداينې خخه وغږېرو. باید تر تولو لومړۍ او له تولو زیات هغه ټوانان راجلب کړو، چې فاشیزم هڅه کوي د خپلې ایدئولوژۍ تر اغښې لاندې یې راولي. د فاشیزم ایدئولوژۍ د زوال او نابودی تر سیورې لاندې پته شوې او د فساد نښې نښاني پکې خلبرې. دې ایدئولوژۍ تر یوې کچې ټوانان اغښمن کړي او بنایي په ضد یې جدي او بيرحمانه مبارزه وکړو.

د ذهن او حواس کارونه

تبلیغات نباید په عامي گری بدل کرو. په ولسي ميتبينگونو کې د پارولو لپاره کولای شوو په يوه مسخره داستان دبمن وحچو. خو په تبلیغاتو کې بايد تولو استدلالونو ته، په لوړي پراو کې هغه استدلالونو ته څوابونه ووايو، چې تر تولو زيات اغېزه لري او جدي ګنل کيري. ځینې مبلغان ځان له په خپله دبمن جوروی، بيا له متن خخه ځینې نقل قولونه راوباسي، هغه سره خیرې خيرې کوي او فکر کوي چې د دبمن کار يې ختم کړي دي. دوي اغلب معکوسه پايله تر لاسه کوي. البته موږ بايد د خپل دبمن شوده توب بریند کرو، خو لوړي بايد د دبمن پر هفو استدلالونو تمرکز وکړو، چې پر خلکو واقعاً اغېز کوي. د دي کار لپاره بايد موږ د لوسټونکي ذهن ته لار پیدا کړو، خو یوازې په دې هم نشو کولای د دبمن ایدیولوژیک دریج ولپزو، تر خنګ بايد د لوسټونکي احساس هم راویارو.

دا لویه تبروته ۵، چې فرض وکړو دېږي مسائل له مخکې پېژندل شوي او خرګند دي. دېر وخت موږ هغه شيان «خرګند» ګنو، چې له نورو زيات لوسټونکو ته فکري ستونزې پیدا کوي، دا هغه شيان دي چې توضیح يې زموږ لوړنې دنده ۵. د هر کتاب او هری جزوې په څپرولو کې بايد په پام کې ولرو چې دا شايد دېړو کسانو ته زموږ د عقایدو د بیانولو لوړنې کتاب یا لوړنې جزوه وي. د لوړنې کتاب یا جزوې له لوسټلو وروسته شونې ۵، هغوي وغواړي چې زموږ په اړه نور هم پوه شي، خو په نهیلي سره به ووايي: «دا یو ډول مرموزه ژبه ۵، چې ورباندي نه پوهېږو.»

زمور د تبلیغاتو هر محصول بايد پر خپلو پښو ودرېږي، بايد تاند، هر اړخیز او د پوهېډلو وړ وي. بايد تل په پام کې ولرو، چې دا مهال زموږ د تبلیغاتو مخاطبين

گن شمېر غير مارکسيستان دی، چې زموږ د عقایدو له پېلاپېلو برخو خخه مېهمه پوهه ولري. دوی شايد زموږ هر عبارت تر ذره彬ن لاندې و نه اروزي، خو په خرګنده توګه احساسوي، هغه څه چې ورته وايو څواکمن، ژوندي او نړه دی او که یوازې د هغو زیورو او سترو کمونیستي عقایدو، چې د نړۍ د بدلولو په لته کې دی، یو دګم او مرځن انعکاس دی. موږ باید دا نوي خلک، چې موږ ته غور ږدي، په پام کې ونيسو او باید په نوې ژبه خبرې وکړو چې نه یوازې د پوهېدلو وړ وي، بلکې پارونکي هم وي.

ستري دندې او ستر امکانات مو منځي ته پراته دی، د دندو د پلي کېدو او د دې امکاناتو د بشپړه کارولوو لپاره باید خپل تبلیغات تر وروستي بریده زیات او پیاوړي کړو. زموږ د غږونو اوچت او روښانه فريادونه باید له بېوزلو سره مرسته وکړي، متزلزلو انسانانو ته ثبات ورپه برخه کړي او مبارzin په هوډيالي قاطعیت سمبال کړي. مناسب تبلیغ به د پانګوالۍ درواغو دیوالونه رنګ کړي، نو ملګرو:

دېترویج، دېرتبلیغ!

د بلوسکرو فاشیستانو او جگره مارو په وړاندې د یوې بریالې مبارزې او د رفورمیستانو د ویجاړونکو خیالونو په وړاندې د یو بریالې برید لپاره، یوه ډېره مهمه مخکنی اړتیا زموږ د تبلیغاتو کمي او کيفي رغول دي، چې بشایي د زیاتو کتابونو، زیاتو جزوو، زیاتو ورڅانو، بشو کتابونو، بشو جزوو او د بشو ورڅانو د چپرولو له لاري تر سره شي.

موده باید د هر هغه څه په اړه، چې د ولس تر منځ احساس راپاروي او خلک ورسه لپواليما لري، غږګون وښيو، هغه هم چټک غږګون.

موده خنګه کولای شوو دا ولسي ژبه، دا د وګرو ژبه زده کړوو؟ د تړلو دروازو او کړکيو تر شا یې زده کولای نشو. یوازې د دروازو او کړکيو په بشپړه پرانیستلو او د هغې تازه هوا وړمو ته، چې ولسي پرګني یې تنفسوي، په اجازې ورکولو سره یې زده کولای شوو. هغه وخت یې زده کولای شوو، چې د خپل هېواد او ولس د برخليک او راتلونکي په اړه خپل مسؤوليت احساس کړو.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library